

Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen toimintakertomus 2022

Suomalainen Lakimiesyhdistys on tarkoituksensa mukaisesti edistänyt oikeustieteen alan tutkimus- ja koulutustoimintaa, oikeustieteellisen tutkimuksen julkaisemista ja muuta tunnetuksi tekemistä, vaalinut oikeuskulttuuria sekä toiminut suomalaisten lakimiesten yhdysseuranä ja muutoinkin edistänyt lakimieskunnan yhteisiä pyrkimyksiä.

Yhdistyksen toiminta

Julkaisutoiminta

Yhdistys on julkaissut Lakimies-aikakauskirjaa sekä harjoittanut muuta julkaisu- ja kustannustoimintaa seuraavasti.

Lakimies-aikakauskirja

- 120. vuosikerta, yhteensä 1.502 sivua
- painosmäärä 2.150 kpl
- sisältyy yhdistyksen jäsenmaksuun, myös sähköinen versio Edilexissä
- tilaushinta 190 euroa, ulkomaille 200 euroa
- Julkaisufoorumi-luokitus taso 2 (johtava taso)
- TSV:n vertaisarviointitunnus
- toimitus:
 - päätoimittaja: professori Sakari Melander (2018–2022)
 - toimitussihteeri: OTT, KTM Marja Luukkonen Yli-Rahnasto (2019–2022)
 - oikeuskäytäntöosaston toimittaja: OTT, VT, VTK yliopistonlehtori Anette Alén-Savikko (2020–)
 - kirjallisuusosaston toimittaja: OTT, dosentti Timo Saranpää (2013–2022)
- toimitusneuvoston jäsenet OTT, professori Eeva Nykänen (pj.), OTT, oikeusneuvos Janne Aer, OTT, apulaisprofessori Katri Havu, OTT, yliopistonlehtori Ilari Hovila, HTT, professori Jaakko Husa, OTT, oikeusneuvos Pekka Koponen, OTT, professori Päivi Leino-Sandberg, OTT, asianajaja Henna Pajulammi ja OTT, apulaisprofessori Mika Viljanen
- hallitus päätti Lakimies-aikakauskirjan avoimesta julkaisemisesta vuoden 2023 alusta. Lehti ilmestyy yhdessä muiden tiedelehtien kanssa journal.fi-palvelussa. Lehti on avoimesti kaikkien luettavana, rinnakkaistallennusta ei sallita ja aineisto on lisensoitu Kopioston kopiointiluvalla. Lehti ilmestyy edelleen myös Edilex-lakitietopalvelussa.
- hallitus valitsi Lakimies-aikakauskirjalle uuden päätoimittajan ja kirjallisuusosaston toimittajan. Päätoimittajaksi valittiin apulaisprofessori, OTT Tatu Hyttinen ja kirjallisuusosaston toimittajaksi asessori, OTT Jurkka Jämsä

Oikeustiede–Jurisprudentia-vuosikirja

- LV:2022 ilmestyi syyskuussa 2022
- viisi artikkelia, joiden sivumäärä oli yhteensä 405
- Julkaisufoorumin taso 1
- TSV:n Vertaisarviointitunnus
- tieteellinen toimittaja professori Janne Kaisto
- toimituskunnan jäsenet professori Taina Pihljarinne (pj.), professori Kirsi-Maria Halonen, professori Mia Hoffrén ja professori Janne Salminen

Kirjasarjat

- v. 2022 ilmestyi:
 - A345 Tuomas Mattila, Yhteistyö tekijänoikeudessa
 - A346 Jussi Päivärinne, Siviiliprosessuaalinen asiavaltuus tekijänoikeuden loukkaustapauksissa
 - A347 Jaakko Markus, Oikeuksiin pääsy massavahinkotilanteissa. Prosessioikeudellinen tutkimus kollektiivisista oikeussuojakeinoista, erityisesti kanteiden yhteiskäsittelystä
 - A348 Annina Wahlbeck, Ulosottovalitusprosessin edellytykset
 - B 204 Mikael Lohse – Jyri Paasonen, Puolustusvoimien tehtävät
- julkaisuvaliokunnan jäsenet professori Jukka Mähönen (pj.), professori Suvianna Hakalehto, professori Sakari Melander, professori Taina Pihlajarinne (–07/2022), professori Janne Salminen (08/2022–), oikeusneuvos, dosentti Eva Tammi-Salminen ja presidentti, dosentti Pekka Vihervuori
- Suomen tiedekustantajien liiton apurahalla digitoidusta aineistosta julkaistiin edition.fi-palvelussa yhteensä 150 nimikettä (A227–), D8, E1–E28). Kirjat ovat avoimesti kaikkien luettavana, rinnakkaistallennusta ei sallita ja aineisto on lisensoitu Kopioston kopiointiluvalla.

Oikeustieteen termitietokanta

- osa Tieteen kansallinen termipankki -hanketta
- lähes 2 800 sana-artikkelia
- päätoimittaja OTT Jussi Sallila
 - toimitusneuvosto jäsenet eduskunnan apulaisoikeusasiamies, dosentti Pasi Pölönen (pj.), professori Olli Norros (vpj., alakohtaisten toimittajien edustaja), professori Tiina Onikki-Rantajääskö (Tieteen kansallisen termipankin ohjausryhmän johtaja) ja OTL Erika Bergström (Eduskunnan kirjaston oikeudellisen tiedon johtava tietoasiantuntija)

Jäsentilaisuudet ja kokoukset

Yhdistys on järjestänyt kokouksia sekä koulutus- ja muita tilaisuuksia seuraavasti:

- kaikki tilaisuudet järjestettiin hybriditilaisuuksina; etäosallistujien määrä on kasvanut viime vuosien aikana
- sääntömääräiset kokoukset: vuosikokous 26.4.2022, ehdollepanokokous 18.10.2022 ja vaalikokous 11.11.2022

Toimintavuonna järjestetyt muut tilaisuudet

Lakimies-keskustelutilaisuus: Oikeus ja talous 25.1.2022

- professori Kirsi-Maria Halonen: Näkökulmia julkisten hankintojen tehokkuuteen
- yliopistonlehtori Ilari Hovila: Jakamistalous kaavoituksen ja asuintilojen käyttötarkoituksarvioinnin häirikönä – taltuttaaako epätyypillisyysooppi häirikön?
- dosentti, yliopistonlehtori Matti Urpilainen: Kansainvälinen vero-oikeus murroksessa: sääntelyalan modernisoitumisen askelmerkkejä
- dosentti Sakari Wuolijoki: Negatiivinen korko ja velvoiteoikeus

Helmikuun jäsentilaisuus: Oikeustieteellisen tutkintokoulutuksen tila ja tulevaisuus 15.2.2022

- varadekaani, yliopistonlehtori Ilari Hovila: Teoria ja käytäntö
- oikeustieteen opiskelija, puheenjohtaja Saara Penttilä: Yleistutkinto vai erikoistuminen
- varadekaani, vanhempi yliopistonlehtori Jaana Norio: Kansainvälisyys juristikoulutuksessa
- Suomen Akatemian tutkijatohtori Maija Dahlberg: Tutkijataidot oikeustieteellisessä perustutkintokoulutuksessa

Maaliskuun jäsentilaisuus: Pandemian hallinnan oikeus 15.3.2022

- apulaisprofessori Johanna Rainio-Niemi: Pohjoismaisen hallinto- ja yhteiskuntamallin kriisikestävyys: historiallisia ja vertailevia näkökohtia
- oikeuskansleri Tuomas Pöysti: Laillisuusvalvonta Covid-19 pandemian aikana
- professori Lasse Lehtonen: Kotimainen tartuntatautilainsäädäntö eurooppalaisessa katsannossa

Huhtikuun jäsentilaisuus: Kestävä liiketoiminta ja oikeus 26.4.2022

- apulaisprofessori Mikko Rajavuori: Kestävän yritystoiminnan oikeustieteellinen opetus: mitä, miksi, miten?
- Dr., OTM Alina Wernick: Imateriaalioikeuksien rooli viheliäisten ongelmien ratkaisussa
- tutkijatohtori Jouko Nuottila: Uudet, kestävät teknologiat oikeudellisten ja taloudellisten haasteiden ristiaallokossa

Toukokuun jäsentilaisuus: Sovittelun mahdollisuudet ja rajat riitaisuuksien ratkaisemisessa 17.5.2022

- asianajaja Petri Taivalkoski ja työelämäprofessori, asianajaja Tuomas Lehtinen

Oikeusvaltion pelastaminen -seminaari Luumäellä Kotkaniemessä yhdessä P. E. Svinhufvudin muistosäätiön kanssa 7.7.2022

- pääjohtaja emerita Tiina Astola: Euroopan unionin keinot oikeusvaltion vahvistamisessa
- presidentti Kari Kuusiniemi: Tuomioistuinten riippumattomuuden uhkat ja takeet
- laamanni Pekka Määttä: Rohkea ja taitava tuomari – oikeusvaltion turvaaja
- professori Vesa Vares: Oikeusvaltion puolustus – perinne ja eläminen kriisien paineissa
- asianajaja Riitta Leppiniemi: Kommenttipuheenvuoro

Syyskuun jäsentilaisuus: Kokemuksia väitöskirjatutkimuksen tekemisestä

- OTM (väit.), tutkija Jaakko Markus: Oikeuksiin pääsy massavahinkotilanteissa. Prosessioikeudellinen tutkimus kollektiivisista oikeussuojakeinoista, erityisesti kanteiden yhteiskäsittelystä
- OTT, KTM, VT lainsäädäntöneuvos Jussi Päivärinne: Siviiliprosessuaalinen asiavaltuus tekijänoikeuden loukkaustapauksissa
- OTT, esittelijä Heikki Kemppinen: Rangaistuksen määräämisen perusteleminen

Lokakuun jäsentilaisuus: Perus- ja ihmisoikeuksien edistäminen Suomessa

- professori Jukka Viljanen (Tampereen yliopisto): Euroopan neuvoston ihmisoikeussopimukset perus- ja ihmisoikeuksien edistämisen näkökulmasta
- työtuomioistuinneuvos Outi Anttila (työtuomioistuin): Yhdenvertaisuuden ja syrjinnän kieltojen valvonta
- johtaja Sirpa Rautio (Ihmisoikeuskeskus): Suomen virallisten perus- ja ihmisoikeustoimijoiden toimivaltuuksien ja tehtävien kehittämistarpeita

Oikeuskulttuurin päivä: Sodan lait 11.11.2022

- professori Martti Koskeniemi: Sodan säännöt ja rauhan oikeus – ajatuksia väkivallan historiasta
- tutkijatohtori Johanna Friman: Sodan lait ja hiljaisuus
- tutkijatohtori Ukri Soirila: Kansainvälisen oikeusjärjestelmän haasteet sotatilanteissa
- paneelikeskustelu Jukka Mähönen (pj.), pääsihteeri Kristiina Kumpula (Suomen Punainen Risti), professori, oikeushammaslääkäri Helena Ranta, lähetystöneuvos Tarja Långström (ulkoministeriö)

Palkinnot, apurahat ja avustukset

Yhdistys on tukenut taloudellisesti apurahoin ja palkinnoin oikeustieteellistä tutkimusta seuraavasti.

- palkintoja ja apurahoja jaettiin yhteensä 297 402 euroa
- konferenssien järjestämistä ja oikeustieteen opiskelijoiden oikeustapauskilpailuja tuettiin 7 499,64 eurolla

Yhdistyksen jäsenet ja jäsenmaksu

- jäsenmäärä 31.12.2022 yhteensä 1 902 jäsentä (vuoden 2021 lopussa jäseniä oli 1 932)
- jäsenmaksun suuruus oli 76 euroa, alennettu jäsenmaksu 46 euroa ja opiskelijajäsenmaksu 25 euroa
- viestintä jäsenille on hoidettu Lakimies-aikakauskirjan Ajankohtaista-osastolla ja kuukausittain lähetettävillä uutiskirjeillä. Jäsenistöä ja laajempaa yleisöä on tavoitettu lisäksi yhdistyksen www-sivuilla ja Twitter-tilillä viestimällä

Yhdistyksen hallinto

Yhdistyksen hallitus ja henkilökunta

- professori Jukka Mähönen, puheenjohtaja, työvaliokunnan jäsen
 - professori Suvianna Hakalehto, työvaliokunnan jäsen
 - professori Kirsi-Maria Halonen, työvaliokunnan jäsen (08/2022–)
 - oikeusneuvos, dosentti Juha Häyhä
 - apulaisprofessori Teemu Juutilainen, yhdistyksen sihteeri
 - työelämäprofessori, asianajaja Tuomas Lehtinen
 - professori Taina Pihlajarinne, varapuheenjohtaja, työvaliokunnan jäsen (–07/2022)
 - professori Janne Salminen, varapuheenjohtaja, työvaliokunnan jäsen (08/2022–)
 - LL.M., Senior Legal Counsel Antti Salonen
 - oikeusneuvos, dosentti Outi Suviranta
-
- yhdistyksen taloudenhoitaja OTL Jyri Terämaa
 - toimistopäällikkö Lea Purhonen
 - toimistosihteeri Inga Snäkin

Yhdistyksen edustus Suomen Lakimiesliitossa sekä muissa yhteisöissä ja säätiöissä

Suomen Lakimiesliiton valtuuskunnassa kaudella 2021–2024

- professori Antti Aine, professori Mia Hoffrén, professori Päivi Korpisaari, OTT, yliopistonlehtori Juhana Riekkinen, oikeusneuvos, dosentti Jussi Tapani, OTL Jyri Terämaa, professori Mikko Vuorenpää

Suomen Lakimiesliiton hallituksessa

- professori Antti Aine

Suomen Lakimiesliiton valiokunnissa

- professori Antti Aine (talousvaliokunnan pj.)
- professori Suvianna Hakalehto (oikeuspoliittinen valiokunta)
- OTT Suvi Hirvonen-Ere (yksityissektorin valiokunta)
- professori Päivi Korpisaari (tulevaisuusvaliokunta)

Olga ja Kaarle Oskari Laitisen säätiön hallituksessa

- professori Urpo Kangas (pj.) ja dosentti Pasi Pölönen (varapj.)

Alfred Kordelinin säätiön hallituksessa

- professori Taina Pihlajarinne, varajäsen professori Janne Salminen

Väinö ja Laina Kiven Säätiön hallituksessa

- professori Sakari Melander

Suomen tiedekustantajien liiton hallituksessa

- ma. professori Anette Alén-Savikko

Yhdistyksen talous

- tilinpäätös 31.12.2022 ylijäämäinen 110 470,63 euroa (edellisenä vuonna 715 707,51 euroa)
- taseen loppusumma on 20 687 250,65 euroa (edellisenä vuonna 23 485.203,55 euroa)
- tilinpäätös on laadittu pien- ja mikroyrityksen tilinpäätösasetuksen pienyritystä koskeviensääntösten mukaisina
- arvopaperit on kirjattu markkina-arvoon ja arvonmuutos taseeseen käyvän arvon rahastoon
- yhdistyksen toiminta rahoitettiin jäsenmaksujen sekä yhdistyksen oman varallisuuden ja sijoitusten turvin
- yhdistyksen rahastot korvaavat hallintopalkkiona niiden hallinnoinnista aiheutuvat kustannukset (à 35 000 euroa) ja tutkimusrahastosta nostetaan julkaisutukea (50 000 euroa)
- rahastosääntöjen mukaan rahaston vuotuisesta tuotosta liitetään rahastojen pääomaan vähintään sellainen osuus, jolla turvataan omaisuuden reaaliarvon säilyminen
- talousvaliokunta:
 - työvaliokunnan jäsenten lisäksi
 - työelämäprofessori, asianajaja Tuomas Lehtinen
 - OTT, LL.M., Senior Legal Counsel Antti Salonen
 - professori Seppo Villa
 - OTT, yliopistonlehtori Kristiina Äimä
 - valiokunta kokoontuu neljännesvuosittain neuvottelemaan salkunhoitajan kanssa pitkän tähtäimen taloussuunnittelusta ja sijoitustoiminnan strategioista
- yhdistyksen osakehuoneistoista saaduista myyntivoitoista sijoitettiin marraskuussa kahteen eri kiinteistörahastoon yhteensä 300 000 euroa.
- yhdistyksen omaisuuden hoidosta vastaa Nordea Private Banking
- kirjanpidosta vastaa Satakerta Rödl & Partner Oy, toimintavuoden aikana yhdistyksen kirjanpito siirrettiin Procountor-ohjelmistoon, jolla hoidetaan myös palkanmaksu
- tilintarkastajana toimi Tilintarkastusyhteisö Nexia Oy, vastuullisena tilintarkastaja KHT Antti Raittinen
- toiminnantarkastajana toimi professori Jaakko Ossa, varalla oikeusneuvos Mika Ilveskero
- yhdistyksen toimisto muutti Helsingissä osoitteeseen Vuorikatu 5, jossa yhdistys on Helsingin yliopiston tiloissa vuokralla
- yhdistys on osin siirtynyt ja siirtymässä avoimeen julkaisemiseen. Sen vaikutuksia julkaisutoiminnan tulokseen seurataan. Toistaiseksi vaikutukset eivät ole merkittäviä, mutta esimerkiksi A-sarjan tuotoissa on jonkin verran laskua.

Yhdistyksen paikallisosastot

- itsenäisiä yhdistyksiä, jotka järjestävät jäsenilleen kokouksia, koulutustilaisuuksia ja opintomatkoja oikeustieteen eri aloilta
- pääyhdistys on tukenut taloudellisesti näitä tilaisuuksia maksamalla luennoitsijoiden palkkiot ja matkakulut
- paikallisosastojäsenet:
 - Etelä-Karjalan Lakimiesyhdistys r.y., Lappeenranta (per. 1946, rek. 2000)
 - Lahden Lakimiesyhdistys ry. (per. 1912, rek. 1920)
 - Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Hämeenlinnan osasto r.y. (per. 1946, rek. 1948)
 - Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Joensuun osasto r.y. (per. 1938, rek. 2000)
 - Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Kainuun osasto ry, Kajaani (per. 1938, rek. 2000)
 - Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Kala- ja Pyhäjokilaakson osasto, Ylivieska (per. 1994, rek. 1997)
 - Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Keski-Suomen osasto ry, Jyväskylä (per. 1937, rek. 2006)
 - Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Kuopion osasto ry (per. Viipuri 1907, 1940, rek. 1999)
 - Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Kymenlaakson osasto ry., Kotka (per. 1946, rek. 1999)
 - Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Lapin osasto ry., Rovaniemi (per. 1947, rek. 2003)
 - Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Mikkelin osasto r.y. (per. 1935, rek. 2001)
 - Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Oulun osasto ry, (per. 1931, rek. 1999)
 - Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Satakunnan osasto ry, Pori (per. ja rek. 1946)
 - Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Tampereen osasto ry (per. ja rek. 1928)
 - Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Turun osasto (per. 1937, rek. 2006)
 - Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Vaasan osasto ry (per. 1946, rek. 1999)
 - Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Ylä-Savon osasto ry, Iisalmi (per. 1996, rek. 1997)

Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat

Yhdistyksen toiminnan ja taloudenhoidon kannalta Covid-pandemian ja Ukrainan sodan pitkittymisestä ei ole arvioitu aiheutuvan merkittävää riskiä yhdistykselle vuoden 2023 toiminnalle.

Inflaation ja korkojen nousun aiheuttama riski on sijoitusten hajauttamisen takia arvioitu toiminnan kannalta hallituksi.